

Sygn. akt: II AKa 500/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący :	SSA Witold Mazur
	SSA Wiesław Kosowski (spr.) SSA Grażyna Wilk
Protokolant :	Oktawian Mikołajczyk

przy udziale Prokuratora Dariusza Wiory

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2016 roku sprawy

P. P. s. R. i G., ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k., art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 291 § 1 k.k.

na skutek apelacji obrońcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 16 września 2015 roku, sygn. akt IV K 105/14

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Gliwicach) na rzecz adwokata K. T. – Kancelaria Adwokacka w G., kwotę 885,60 (osiemset osiemdziesiąt pięć 60/100) złotych, w tym 23 % VAT, z tytułu obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu P. P. w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia oskarżonego P. P. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

SSA Grażyna Wilk SSA Witold Mazur SSA Wiesław Kosowski

Sygn. akt II AKa 500/15

UZASADNIENIE

(wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 marca 2016r. w całości)

Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 16 września 2015r., w sprawie o sygn. akt IV K 105/14 uznał oskarżonego P. P. za winnego tego, że w okresie od

7 do 9 grudnia 1999r. w Z., działając czynem ciągłym w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu dokonał sfalszowania czeków należących do A.

i K. K. oznaczonych nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...) dokonując całości zapisów na ich awersach oraz podrabiając podpis wystawcy – podpisując się jako (...), to jest właściciel rachunku bankowego, zobowiązując bank do zapłaty na rzecz osoby M. P. oraz T. D. wskazanych na czekach kwot, jako osób uprawnionych do otrzymania kwoty czekowej, przyjmując, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 310 §1 k.k. w zw. z art. 310 §3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na mocy art. 310 § 1 k.k. i art. 310 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 60 § 1 i § 6 pkt. 2 k.k. skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności.

Sąd uznał również oskarżonego P. P. za winnego tego, że w dniu 20 lipca 2001r. w K., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci kredytu w wysokości 1699 zł na zakup telewizora, zawarł umowę na kredyt ratalny nr (...) z Bankiem (...) Spółka Akcyjna (obecnie (...) Bank S.A.) wprowadzając w błąd przedstawiciela pokrzywdzonego banku co do osoby kredytobiorcy oraz zamiaru wywiązania się z warunków umowy, przy zawarciu której posłużył się dowodem osobistym na dane A. S. (...) oraz przedłożył podrobioną umowę, podpisaną imieniem i nazwiskiem A. S. oraz podrobione zaświadczenie o zatrudnieniu i dochodach na nazwisko A. S., mające istotne znaczenie dla uzyskania kredytu, czym doprowadził Bank (...) Spółka Akcyjna (obecnie (...) Bank S.A.) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem

w kwocie 1699 zł i strat we wskazanej kwocie, to jest za winnego przestępstwa z art. 286 §1 k.k., art. 275 §1 k.k. i art. 297 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. i za to na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd połączył orzeczone wobec P. P. kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego obowiązek naprawienia wyrządzonej szkody przestępstwem z art. 310 §1 k.k. poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych A.

i K. K. kwoty 6.200 zł solidarnie z ustalonymi osobami, które zrealizowały przestępczo opisane чеки.

Na mocy art. 316 § 1 k.k. orzeczono również przepadek sfalszowanych czeków.

Przedmiotowym wyrokiem Sąd I instancji uniewinnił ponadto oskarżonego od popełnienia czynu z art. 286 §1 k.k. i in., którego miał się dopuścić 18 września 2001r. oraz w oparciu o przepis art. 17 §1 pkt 11 k.p.k. umorzył postępowanie o czyny z art. 291 §1 k.k. W tym zakresie wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w części dotyczącej skazania P. P. za przestępstwo z art. 310 §1 k.k. w zw. z art. 310 §3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz za przestępstwo z art. 286 §1 k.k., art. 275 §1 k.k. i art. 297 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. złożył jego obrońca. W środku odwoławczym podniesiono zarzuty:

- obraży przepisów postępowania mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art.

7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ich wybiórczą ocenę, a także nieuwzględnienie przy wyrokowaniu całokształtu ujawnionych

w toku rozprawy głównej okoliczności, w szczególności przez oparcie wyroku skazującego wyłącznie na dowodach przemawiających na niekorzyść oskarżonego, to jest na opinii biegłych grafologów oraz zeznaniach świadka T. D., mających potwierdzić, że oskarżony dopuścił się sfalszowania czeków, podczas gdy zebrany materiał dowodowy, a w szczególności wyjaśnienia oskarżonego P. P., zeznania świadków M. P., czy złożone przed sądem zeznania T. D. wskazują na przyjęcie wniosków odmiennych, prowadzących do uznania, że oskarżony swoim zachowaniem nie wypełnił znamion zarzucanych mu czynów zabronionych,

- obraży przepisów postępowania mającej wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to art. 201 k.p.k. polegającej na niezasadnym oddaleniu wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego w zakresie dopuszczenia dowodu z opinii

biegłego z zakresu pisma ręcznego i podpisów celem wyjaśnienia wątpliwości w przedmiocie nakreślonego podpisu, w związku z oparciem opinii na materiale bezwplywowym,

- błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a polegającego na bezpodstawnym i bezkrytycznym przyjęciu zeznań T. D., złożonych w toku postępowania w sprawie toczony przed Sądem Rejonowym w Zabrze o sygn. akt II K 212/12 oraz bezkrytycznym przyjęciu opinii grafologów i nieuwzględnienie zastrzeżeń oskarżonego w tym zakresie.

Stawiając te zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od obu przypisanych mu przestępstw, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Sąd I instancji zgromadził w sprawie pełny materiał dowodowy, w żadnej mierze nie wymagający poszerzenia ani też uzupełnienia. Żadnych zastrzeżeń nie budzi również dokonana ocena zgromadzonych dowodów, która jest zgodna z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. To doprowadziło do prawidłowych ustaleń faktycznych.

Zarzuty podniesione przez apelującego jawią się, jako bezzasadne.

Nie można się zgodzić, z zarzutem naruszenia art. 201 k.p.k. Zgodnie z treścią tego przepisu opinia biegłego jest niepełna, jeżeli nie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione mu pytania, na które zgodnie z zakresem posiadanych wiadomości specjalnych

i udostępnionych mu materiałów dowodowych może oraz powinien udzielić odpowiedzi lub jeżeli nie uwzględnia wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia konkretnej kwestii okoliczności albo też nie zawiera uzasadnienia wyrażonych w niej ocen oraz poglądów. Opinia jest zaś niejasna, jeżeli jej sformułowanie nie pozwala na zrozumienie wyrażonych w niej ocen i poglądów, a także sposobu dochodzenia do nich albo jeżeli zawiera wewnętrzne sprzeczności, posługuje się nielogicznymi argumentami. Natomiast, sprzeczność w samej opinii (sprzeczność wewnętrzna) lub między dwiema albo większą liczbą opinii (sprzeczność zewnętrzna) zachodzi wówczas, gdy w jednej opinii, w dwóch albo większej ich liczbie, co do tych samych, istotnych okoliczności, dokonane zostały odmienne ustalenia, odmienne oceny albo też z przeprowadzonych takich samych czynności w opiniach tych sformułowane zostały odmienne wnioski.

Z żadną z tych sytuacji nie mamy do czynienia w realiach niniejszej sprawy. W pełni należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu meriti, iż opinie grafologiczne odnośnie treści wypisanych zarówno na czekach, jak i na dokumentach kredytowych są pełne, jasne i nie budzące żadnych wątpliwości. Oddalenie w tej sytuacji wniosku dowodowego o przeprowadzenie kolejnej opinii było, jak najbardziej uzasadnione. Wnioskodawca nie spełnił bowiem wymogów określonych w art. 201 k.p.k. i nie wykazał, istnienia konkretnych okoliczności opisanych w przepisie, które skutkowałyby koniecznością zasięgnięcia nowej opinii grafologicznej. Słusznie podkreślono również brak logiki w tłumaczeniu oskarżonego, jakoby materiał pobrany do badań porównawczych nie pochodził od niego, a od zmarłego ojca. Abstrahując od prawidłowych wywodów zawartych w pisemnych motywach orzeczenia, dotyczących tejże kwestii wskazać trzeba (co zresztą także zostało dostrzeżone przez Sąd meriti), że P. P. nie kwestionuje faktu podpisania się pod złożonym wnioskiem o wydanie dowodu osobistego. Ten nakreślony jego ręką podpis również był podstawą poczynienia przez grafologa kategoriycznych ustaleń.

Nie sposób zgodzić się z obrońcą, iż doszło do obrazy przepisów postępowania, a to art.

7 k.p.k., czy też 410 k.p.k. Każdy z dowodów został przeprowadzony na rozprawie, a następnie - niezależnie od jego wartości procesowej w kontekście interesów oskarżonego, poddany analizie i ocenie. Jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie przekonanie sądu

o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną reguły

z art. 7 k.p.k., jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego

oraz jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (tak m.in. postanowienie SN z dnia 18 grudnia 2012r., III KK 298/12).

Sąd I instancji przeprowadził w sprawie wszystkie niezbędne dowody i odniósł się do każdego z nich w treści uzasadnienia. Wyraźnie zostało wskazane na, jakich dowodach zostały oparte poszczególne ustalenia oraz dlaczego nie dano wiary dowodom przeciwnym. Sąd dostrzegł przy tym rozbieżności w zeznaniach świadków, w szczególności T. D. i nie tylko dążył do ich wyjaśnienia, ale też szczegółowo je omówił. Z dokonaną przez Sąd oceną w pełni należy się zgodzić. Podkreślenia wymaga, iż właśnie całościowa ocena materiału dowodowego, a mianowicie powiązanie zeznań T. D. złożonych w sprawie toczony przed Sądem Rejonowym w Z.o sygn. akt (...) z jednoznaczną opinią grafologiczną wskazującą na oskarżonego, jako osobę, która dokonała zapisów na czekach pozwoliły na bezsporne ustalenie, iż to P. P. dokonał sfałszowania czeków należących do A. i K. K. oznaczonych nr (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) i (...) dokonując całości zapisów na ich awersach oraz podrabiając podpis wystawcy. Tym samym chybiony jest również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w tym zakresie.

Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w zakresie drugiego z przypisanych oskarżonemu czynów. W tym przypadku również Sąd I instancji dokonał w pełni prawidłowej oceny zgromadzonych dowodów. Znow powiązanie jednoznacznej opinii grafologicznej wskazującej, że to P. P. podrobił umowę kredytową, podpisaną imieniem i nazwiskiem A. S. oraz podrobił zaświadczenie o zatrudnieniu i dochodach na nazwisko A. S. z pozostałymi dowodami, w tym przede wszystkim zeznaniami A. S., ale też okolicznościami takimi, jak praca oskarżonego w firmie zajmującej się pośrednictwem kredytowym i znalezienie w jego mieszkaniu legitymacji ubezpieczenia społecznego A. S. pozwoliło na dokonanie w pełni prawidłowych ustaleń faktycznych.

Zarzuty obrony w tym zakresie jawią się, jako bezpodstawna polemika z prawidłowymi ustaleniami Sądu.

Na koniec należy podkreślić, że również wymierzone P. P. kary i to zarówno jednostkowe, jak i kara łączna nie mogą zostać uznane za kary surowe. W przypadku pierwszego z zarzucanych mu czynów Sąd meriti zastosował nadzwyczajne złagodzenie kary, a w drugim przypadku kara oscyluje w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Kara łączna orzeczona z zastosowaniem zasady asperacji także nie nosi cech rażącej surowości.

Dlatego też zaskarżony wyrok, jako w pełni prawidłowy został utrzymany w mocy.

SSA Grażyna Wilk SSA Witold Mazur SSA Wiesław Kosowski